

သတ္တမအခန်း

ကံနှင့် စပ်၍ အရပ်ရပ် မှတ်ဖွယ် ပါသည်။

ကံဆိုတာ အာလဲ “ကမ္မ” ဟူသော ပါဠိ စကားကို မြန်မာလို “ကံ” ဟု ခေါ်၏။ ထို “ကံ” ဟူသော စကားကို တမျိုးထပ်၍ မြန်မာပြန်လျှင် “အမ္မ” ဟု ခေါ်ပြန်သည်။ ထိုအမ္မကား ကိုယ်မ၊ နှုတ်မ၊ စိတ်မ အားဖြင့် ၃-မျိုး ကွဲပြား၏။ “ကိုယ်မ” ဟူသည် လက်ခြေ စသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ပြုရသော လုပ်ငန်း ကိစ္စတည်း။ ဥပမာ—သူ့အသက်ကို ကိုယ်တိုင်သတ်ခြင်း၊ အလှူဒါနကို ကိုယ်တိုင်လှူခြင်း စသည်တည်း။

“နှုတ်မ” ဟူသည် နှုတ်ဖြင့် ပြောဆို ပြုလုပ်ရသော ကိစ္စတည်း။ ဥပမာ— “ဟို...အကောင် သတ်လိုက်၊ ဆွမ်း လောင်း လိုက် ပါ” စသည်ဖြင့် စေခိုင်း တိုက်တွန်းမှု၊ လိမ်လည်မှု၊ တရားဟောပြောမှု စသည်တည်း။ “စိတ်မ” ဟူသည် ကိုယ်လည်း မလှုပ်၊ နှုတ်လည်း မပါ၊ စိတ်ထဲ၌သာ စဉ်းစား ကြံစည် စိတ်ကူးမှု တည်း။ ဥပမာ—“ဟိုလူ့ ပစ္စည်းတွေဟာ ငါ့ပစ္စည်းတွေဖြစ်လျှင် သိပ်ကောင်း မှာပဲ” စသည် ဖြင့် မကောင်း ကြံခြင်း၊ သူတပါးကို သနားကြင်နာခြင်း၊ ချမ်းသာစေလိုခြင်း၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း ပွားများခြင်း စသည်များ တည်း။

အမ္မသည်ကို ရှာဖွယ် ထို ကိုယ် မှ နှုတ် မှ စိတ် မှ များ သည် စိတ်ကို မလှုံ့ ဆော်ရပဲ ဘာသိဘာသာ ဖြစ်နေသည် မဟုတ်။ သူ့အသက်ကို သတ်ရာ၌ လက်က ဓားကို ကိုင်မိအောင်၊ ထို ဓား ကို လူတယောက် အပေါ်သို့ ရောက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သော အမ္မသည် လက်သည် တရားကား ရှိရသေးသည်။ နှုတ်ဖြင့် ပြောရာ၌လည်း စကားသံ တလုံးချင်း ပေါ်လာအောင် ပြုလုပ်နိုင်သော အမ္မသည် လက်သည် တရား ရှိသည်။ အိပ်ပျော်နေတုန်းအခါ စိတ်တွေ များစွာ ဖြစ်နေသော်လည်း မည်သည့် စိတ်အမ္မမျှ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်မှ နှုတ်မှ စိတ်မှတို့၌ ပကတိစိတ်မှ ထူးခြား၍ သတ္တိထက်သော တရားတမျိုး ရှိပေလိမ့်မည်။ လောက၌ အမ္မ တစုံတရာ ပေါ်လျှင် လက်သည် ရှာရသကဲ့သို့၊

ထို့အတူ ဤ ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သော အမှုသည် လက်သည် တရားကို ရှာသင့်ပေသည်။

စေတနာသည် အမှုသည် ထို ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှုများ ဖြစ်အောင် လုံ့ဆော် ပေးသော တရားကား အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်နေသော စေတနာသည် ကံ စိတ် စေတသိက် အထဲမှာပင် ဗျာပါရ လွန်ကဲသော စေတနာ စေတသိက်တည်း။ ထို့ကြောင့် စေတနာ စေတသိက်သည် ထို ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှုတို့ ဖြစ်အောင် လုံ့ဆော်တတ်သော အမှု သည် လက် သည် တ ရား တည်း။ ထိုအမှု “ ကံ ” များကို အထမြောက်အောင် ဖန်တီးတတ်သောကြောင့် (အကျိုးအမှု၏ ကံ ဟူသော နာမည်ကို အကြောင်းရင်း စေတနာအပေါ်မှာ တင်စား၍) စေတနာ စေတသိက်ကိုပင် “ကံတရား” ဟု ခေါ်ရသည်။ [စိတ် စေတသိက် အများတွင် စေတနာက သတ္တိလွန်ကဲပုံ၊ ထိုစေတနာကိုပင် အမှုသည် လက်သည် တရားဟု စွဲချက်တင်ပုံကို စေတနာ စေတသိက် အခန်းတုန်းကလည်း ပြုပြီးဖြစ်၍ ထိုအခန်းနှင့် တွဲဘက်ကြည့်ပါ။]

မထင်မရှားဖြစ်သော စိတ်များ မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံကို မိမိကိုယ်တိုင် စဉ်းစားကြည့်သောအခါ တချို့ စိတ်၏ ဖြစ်ပုံသည် ထင်ရှား၏။ တချို့ စိတ်၏ ဖြစ်ပုံကား မထင်ရှားချေ။ အိပ်ပျော်နေသော အခါ၌ စိတ်အစဉ်သည် ဖြစ်မြဲ ဖြစ်နေ၏။ သို့သော် ဖြစ်ပုံကား မထင်ရှားချေ။ နိုးသော အခါမှာလည်း အမှတ်တမဲ့ မြင်ရာ၊ ကြားရာ၊ နံရာ၊ ထိရသောအခါ စိတ်ဖြစ်ပုံ မထင်ရှား။ စိတ်ဖြင့် တွေးမိတွေးရာကို တွေး၍ ငေးမိငေးရာ ငေးနေသောအခါ လည်း စိတ်ဖြစ်ပုံ မထင်ရှား။ ထိုသို့ မထင်မရှား ဖြစ်သောအခါ၌ ကုသိုလ်ဇော အကုသိုလ်ဇော စိတ် စေတနာတွေ ဖြစ်ပေါ် နေသော်လည်း ထို ဇောစေတနာ များကြောင့် မည်သည့် ကံ တခုမျှ အထမြောက်။ ဤသို့လျှင် မည်သည့် ကံ တခုမျှ အထမြောက်ပဲ အမှတ်တမဲ့ မသိမသာ ဖြစ်သော ဇောစေတနာ များလည်း တနေ့အဖို့မှာ အတော်များစွာ ဖြစ်ကြသည်။

ထင်ရှားသော အကုသိုလ် စေတနာများ သူတပါး သတ်ဖို့ ကြံစည်သောအခါ၌ ဒေါသဇော စိတ်စေတနာသည် လွန်စွာ ထင်ရှား၏။ သတ်ဖို့ရာ လွန်စွာ ဗျာပါရ များနေ၏။ ကာမမှုကို မတရား ကြံစည်လိုသော အခါ၌လည်း လောဘဇော စေတနာ လွန်စွာ ဗျာပါရ များရ

လေ၏။ အတွင်းဇော စေတနာက ဗျာပါရ များနေမှုကြောင့်ပင် အပြင်ပ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးလည်း ထကြွ လှုပ်ရှား၍ ဗျာပါရ များရလေသည်။ ဤသို့လျှင် ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှု မကောင်းတခုခု အထင်အရှား ဖြစ်ရာ၌လည်း အတွင်းက ဆိုင်ရာ အကုသိုလ် စေတနာတွေ ဗျာပါရ များနေပုံ၊ ရိုးရိုးအခါ ဖြစ်သော စိတ်ဇောများနှင့် မတူပဲ ထက်ထက်မြက်မြက် ရှိကြပုံကို သတိထား၍ စဉ်းစားလျှင် အကုသိုလ်ဇော စေတနာများ၏ ဖြစ်ပုံမှာ လွန်စွာ ထင်ရှားလေသည်။

ထင်ရှားသော ကုသိုလ် စေတနာများ

လှူဒါန်း ပေး ကမ်း နေ ရ သော အ ခါ၊ ဥပုသ် သီလ ဆောက် တည် နေ ရ သော အ ခါ၊ လှူကြီး သူမကို ပြုစု လုပ် ကျွေး နေရသောအခါ၊ တရားစကားကို ပြောဆို ကြား နာ နေ ရ သော အ ခါ၊ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း နေရသောအခါ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ ရှောင်ကြဉ်သောအခါ၌ ကုသိုလ်စေတနာတွေ လွန်စွာ တက်တက်ကြွကြွ ရှိ၏။ ထိုကုသိုလ်များ အထမြောက်ဖို့ရာ လွန်စွာ ဗျာပါရ အားကြီးလေ၏။ ထိုဇောစေတနာတွေက ဗျာပါရ များရခြင်းကြောင့် ကိုယ် လက် နှုတ် များလည်း အချို့ ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဗျာပါရ များလျက် ရှိလေသည်။

ခန္ဓာအစဉ်၌ ကံ၏သတ္တိ ကျန်ရှိရစ်ပုံ

ထိုကဲ့သို့ အထင် အရှား ဖြစ် နေ ကြ သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဇော စေတနာကို “ကံ” ဟု ခေါ် ၏။ ထို ကံ တရားတို့ သည် ထုံးစံအတိုင်း ချုပ်ပျောက်ကြ သော်လည်း ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် ချုပ်သွားကြသည် မဟုတ်၊ မိမိတို့၏ ကံစွမ်း သတ္တိကို ခန္ဓာ အစဉ် မှာ မြှုပ်ထားလျက် ချုပ်သွားကြလေသည်။ ဆိုလို ရင်းကား—ခန္ဓာကိုယ်၌ စိတ်တခုပြီးတခု ဖြစ်ရာဝယ် သတ္တိနည်းသောစိတ်တို့သည် ချုပ်ပြီး နောက်၌ သူတို့၏ အစွမ်းသတ္တိ တစုံတရာ မကျန်ရစ်တော့။ သတ္တိ ထက်မြက်သော ဇောစေတနာတို့၏ သတ္တိကား ခန္ဓာအစဉ်မှာ ကျန်ရစ်ကြ လေသည်။ ဥပမာ—မထက်မြက် မထင်ရှားသော မိဘတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ သူတို့၏ အရှိန်အဝါသည် သား သမီး အပေါ်၌ သိသိသာသာ မကျန်ရစ်တော့ပဲ ထက်မြက် ထင်ရှားသော မိဘတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ၌သာ သူတို့၏ အရှိန် အဝါသည် သားသမီး တို့မှာ သိသိသာသာ ကျန်ရစ်သကဲ့သို့တည်း။

ခန္ဓာအစဉ်၌ ကံသတ္တိများ လိုက်ပါပုံ အသီး သီး သော သစ်ပင် မျိုး ၌ အသီး သီး စေ တတ်သော ဓာတ်သတ္တိ အမြဲ ပါရှိသည်။ သစ်ပင် ပေါက်ခါစ၌လည်း ပါရှိ၏။ အညွန့် အခက် အရှက် ထွက်သောအခါ ပင်လုံးနှင့်တကွ ထို အသီးနှင့် အသီး၏ အစေ့ မှာလည်း ပါရှိ၏။ ထို အစေ့ ရင့်၍ မြေ၌ချပြီး စိုက်ပျိုးသောအခါ၌လည်း အသီး သီးစေတတ်သော ဓာတ်သတ္တိ ပါရှိ၏။ ထို ဓာတ်သတ္တိ သည် “ဘယ်လိုအရာ” ဟု ခွဲခြားမရ သော်လည်း ထို သစ်ပင်အမျိုးတို့၏ အစဉ်အဆက်မှာ သီးစေတတ်သော ဓာတ် သတ္တိ တမျိုးကား ကေန ပါရှိသကဲ့သို့၊ ထို အတူ ရုပ်တခုပြီးတခု နာမ်တခုပြီး တခု ဆက်၍ဆက်၍ ဖြစ်ပျက်နေကြရာ၌ အသစ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ချုပ်လေပြီးသော ထို စေတနာ ကံတရား၏ သတ္တိလည်း အမြဲလိုက်ပါလျက် ရှိသည်။ စုတိစိတ် အခိုက်မှာလည်း ကံ၏သတ္တိတွေ အများအပြား ပါရှိနေသည်။ စုတေပြီးနောက် ဘဝအသစ် ပဋိသန္ဓေ ခဏ၌လည်း ကံ၏ သတ္တိတွေ ပါရှိ၏။ ထို့နောက် တဘဝလုံးနှင့် ထိုဘဝ၏ စုတိ၊ ထို့နောက် တဖန် ပဋိသန္ဓေ ခဏ ၌လည်း ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အစဉ်မှာ (ဘယ်လိုအရာမျိုး ဟု အထင်အရှား အထည် ဝတ္ထုကို ခွဲခြား မရသော်လည်း) အကျိုး မပေးရသေးသော ကံ၏ သတ္တိတွေ လိုက်ပါ တည်ရှိလေသည်။ (ကံ၏ သတ္တိ ဟူသည် အထည်ကိုယ် အထင်အရှား မဟုတ်၊ သတ္တိမျှသာ ဖြစ်ကြောင်းကို သတိပြုပါ။)

ကံပြုသည့် ကံအကျိုး တိုက်ရိုက် ရပုံ ပြခဲ့သော စကားစဉ် အရ သတ္တဝါတို့ တဘဝမှ တဘဝ ပြောင်းကြရသော်လည်း ရှေးဘဝက မိမိ၏အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံစွမ်းအတွက် နောက်ဘဝ အသစ်၌ ဖြစ်ရသောကြောင့် နောက်ဘဝ ဖြစ်သူသည် သူများမဟုတ် မိမိပင်တည်း။ ပြုခဲ့သမျှသော စေတနာ ကံတရားတို့သည် ချုပ်ပျောက်သွားသော်လည်း ထိုကံ၏ အရှိန်သတ္တိတွေ အကျိုး မပေးရသေးသမျှ မပျောက် မပျက် လိုက်ပါလျက် ရှိသောကြောင့် မိမိပြုသော ကုသိုလ်ကံ၏ သတ္တိသည် မိမိသန္တာန်မှာ (လူသွားရာသို့ လူရိပ် လိုက်ပါသလို) မိမိကို စောင့်ရှောက်ဖို့ရန် အမြဲ လိုက်ပါနေ၏။ မိမိပြုအပ်သော အကုသိုလ်ကံ၏ သတ္တိများလည်း (လှည်း၌ တပ်အပ်သော နွား၏နောက်သို့ လှည်းဘီးပါသကဲ့သို့) မိမိကို နှိပ်စက်ဖို့ရန် အမြဲ လိုက်ပါနေ၏။ မိမိပြုအပ်သော အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးကို မိမိသာ တိုက်ရိုက်ရသောကြောင့် “ဒီဘဝ ဒီကိုယ်စံ၊ နောက်ဘဝ

နောက်ကိုယ် ခံ လိမ့်မည်” ဟု တချို့က ပြောကြသော်လည်း နောက်ဘဝ နောက်ကိုယ်မှာ သူများ မဟုတ်၊ မိမိပင် ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး နားလည်ကြပါကုန်။

ကုသိုလ် ကံတူအကျိုးပေး ဇာတ်တော်များ၌ ကံတူအကျိုးပေးပုံတွေ များစွာ ပါရှိ၏။ ရှေးရှေးက စိတ်တူကိုယ်တူပြုခဲ့သော ကံတို့သည် နောင်အခါ လည်း အတူ အကျိုးပေးတတ်ကြ၏။ ဒါန အတူပြုခြင်း၊ သီလ အတူ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ အတူတကွ ပြုခွင့်မရသော အခါ၌လည်း တယောက်ပြုနေသည်ကို တယောက်က သဘောကျခြင်း (အိမ်ရှင်က ပစ္စည်းရှာ၍ အိမ်သူက ထိုပစ္စည်းဖြင့် ကုသိုလ်ပြုသည်ကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း) ဤသို့ စသော ကုသိုလ်များကို “ကံတူ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကံတူ ပြုရာ၌ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းချင်း ဖြစ်လျှင် တယောက်စကား တယောက်နားထောင်ကာ မခွဲမခွါ နေလိုသော သမ္မာဆန္ဒဖြင့် တယောက်နှင့်တယောက် ငဲ့ညှာသော တဏှာဆန္ဒများလည်း ကုသိုလ်၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့မှာ မကင်းပဲ ရှိတတ်၏။ ထို ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးသောအခါ သမ္မာဆန္ဒ တဏှာဆန္ဒ အလိုကျအောင် ထိုသူ ၂-ယောက်တို့ အတူ တွေ့ဆုံရတတ်၊ အတူ အကျိုးခံစားရတတ် ပေသည်။ ဤအရာမျိုးကို “ကံတူ အကျိုးပေး” ဟု ခေါ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ တယောက်နှင့်တယောက် ငဲ့ညှာမှုဆန္ဒ ပြင်းပြလှသော ကုသိုလ်ရှင် တို့သည် သံသရာထဲ၌ ပါရမီဖြည့်ဘက် အဖြစ်ဖြင့် ကျင်လည်ကာ တပျော်တပါး အလောင်းတော်များ ဖြစ်ရပုံကိုလည်း ဘုရားရှင်နှင့် ယသော်ဓရာ မိဖုရား၊ ရှင်မဟာကဿပနှင့်မယ်ဘဒ္ဒါ၊ မဟာကပ္ပိနမင်းနှင့်အနော်ဇော တို့အပြင် မကင်းရာ မကင်းကြောင်း ဖြစ်၍ ပါလာကြသော ရှင်သာရိပုတြာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ ရှင်ရာဟုလာ၊ ခေမာထေရီ၊ ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၊ မိထူးတော် ဂေါတမီ။ သုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇာတို့၏ ဝတ္ထုကြောင်းဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး ယုံကြည်သင့်ကြပေသည်။

အကုသိုလ် ကံတူအကျိုးပေး အကုသိုလ် အရာမှာလည်း စိတ်တူ သဘောတူ ပြုလျှင် ကံတူ အကျိုးပေးပင် ဖြစ်၏။ ရှေးက ဇနီးမောင်နှံ ၂-ဦးသည် လှေပျက်၍ လူမရှိသော ကျွန်းငယ်တခုသို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုနေရာ၌ အစာ မရသဖြင့် ငှက်ကလေးများကို သတ်၍ စားကြရ၏။ ထို

မကောင်းမှုအတွက် ငရဲကျပြီးနောက် ဘုရား လက်ထက်၌ ဥတေနမင်း၏ သားတော် ဗောဓိမင်းသားနှင့်မိဖုရား ဖြစ်လာကြသော်၊ ရှေးက ငှက်ကလေး တွေကို သတ်စားမိခဲ့သော ကံကြောင့် သားသမီးမရပဲ ရှိလေသည်။

ငှက်ကလေးများကို သတ်စားတုန်းဝယ် မိန်းမက သဘောမတူခဲ့လျှင် မိန်းမအတွက် သားသမီး ရထိုက်၏။ ယောက်ျားက သဘောမကျလျှင် ယောက်ျားအတွက် သားသမီး ရထိုက်၏။ ထိုသူ ၂-ယောက်မှာ စိတ်တူကိုယ်တူ သတ်ခဲ့သောကြောင့် သားသမီး မရပဲ ရှိလေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် စိတ်တူ ကိုယ်တူ ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကံများ၏ ကံတူအကျိုးပေးတတ်ပုံကို သတိထား၍ တယောက်က အကုသိုလ် ပြုလိုလျှင် သဘောမတူပဲ တားမြစ်ဖို့ သတိပြုသင့်ကြ ပေသည်။

“အကုသိုလ်နှင့်၊ ကုသိုလ် နှစ်ပါး၊ ကံတရားကား၊ မယားပြုရာ၊ စိတ်မပါလျှင်၊ လင်မှာ မရ၊ လင်ပြုကလည်း၊ မယား အိမ်သူ၊ စိတ်မတူသော်၊ မှတ်ယူမှန်စွာ၊ မရရာဘူး” —မသဒေဝ လင်္ကာ။

ကုသိုလ်ကံ
အကျိုးပေး အာနိသင်
လောက၌ ဆရာတပည့်တစု၊ မိသားတစု၊ ဆွေမျိုးတစု စသည်ဖြင့် အစုအဖွဲ့ရှိတတ်လေရာ၊ တယောက်ယောက်၏ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးကို အစုအဖွဲ့ ပါဝင်သူများလည်း ထိုက်တန်သလောက် ခံစားရ၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဘာတိကမင်း လက်ထက်၌ နွားသားစားသူများကို ဖမ်းဆီး၍ ဒဏ်တပ်လေရာ ဒဏ်ငွေမဆောင်နိုင်ကြသဖြင့် နန်းတော်တွင်း၌ အမှုိက် သုတ်သင်သူများ ပြုထားလေ၏။ ထိုသူတို့ အထဲမှာ အဆင်းလှသူကလေး တယောက်ကို ရှင်ဘုရင် မြင်၍ ထိုသူ့ကို နန်းတွင်းမှာ “သာမာဒေဝီ” ဟူသော ဘွဲ့အမည်ဖြင့် အကျွမ်းတဝင်ထားပြီး နောက် သူ့ကို အကြောင်းပြု၍ သူ၏ ဆွေမျိုးများကိုလည်း အပြစ်မှ လွတ်စေပြီးလျှင် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေး နိုင်လောက်အောင် ချီးမြှောက် မ စ လေ သည်။ ဤကား တယောက် ကုသိုလ် ကြောင့် ဆွေမျိုးများ၌ အကျိုးရပုံတည်း။ [ဤနေရာဝယ် “ဆွေမျိုးများမှာလဲ ကုသိုလ်ရှိလို့ပေါ့!” ဟု ပြောစရာ ရှိ၏။ သို့သော် ထိုဆွေမျိုးများ၌ ရှိသော ကုသိုလ်ကံမှာ သာမာဒေဝီ မပါလျှင် အကျိုးပေးနိုင်လောက်သော အခြေအနေ မရှိချေ။]

အကုသိုလ်ကံ
အကျိုးပေး အဖျားခတ်ပုံ

အကုသိုလ်ကံ အကျိုးများလည်း ကု သိုလ် ကဲ့ သို့
အ ဖျား ခတ် တတ် သေး ၏။ က သပ ဘု ရား ရှင်
လက် ထက် တော် ဝယ် သူ ကြွယ် တ ယောက် ၏

ကျောင်းဘုန်းကြီးဖြစ်သော ရဟန်းတပါးသည် သီလရှိသော သူတော်ကောင်း
ပေတည်း။ သို့သော် အာဂန္တု ရဟန္တာကို ကျောင်းဒကာ သူကြွယ်က ကြည်ညို
သည်ကို သည်းမခံနိုင်သော ကုလမစ္ဆရိယကြောင့် နံနက်စောစော သူကြွယ်အိမ်သို့
ဆွမ်းစား သွားခါနီး၌ အာဂန္တု ကိုယ်တော် မနိုးအောင် ခေါင်းလောင်းကို
လက်ဖျားဖြင့် တောက်၍ သွားလေသည်။ အိမ်ရောက်၍ သူကြွယ်က အာဂန္တု
ကိုယ်တော်ကို မေးလေသော် “ဒါယကာရဲ့ ကိုယ်တော်ဟာ အင်မတန် အအိပ်
ကြီးတယ်၊ ခေါင်းလောင်းထိုးတာတောင် မနိုးလို့ ထားခဲ့တယ်” ဟု ပြောလေ
သည်။ [ထိုစကားသည် မစ္ဆရိယအသံပါသော စကားတည်း။]

ပါးနပ်သော ကျောင်းဒကာက သူ့ဘုန်းကြီး၏ စိတ်ထားကို ရိပ်မိ၏။
ထို့ကြောင့် ကျောင်းဘုန်းကြီးအား ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် “အာဂန္တုကိုယ်တော်
အား လှူပါလေ” ဟု မှာ၍ သပိတ်ထဲ၌ ဆွမ်း ထည့် ပေး လိုက် လေ သည်။
ကျောင်းဘုန်းကြီးသည် သဘောမကျ။ “သည်လို ဆွမ်းကောင်း စားနေရလျှင်
ငါ့ကျောင်းက ဆွဲချသော်လဲ သွားတော့မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ကျောင်း၌ ဆက်၍
နေမည် စိုးသော အာဝါသမစ္ဆရိယ၊ မိမိထက် သာသည်ကို မနာလိုသော ဣဿာ
တို့ကြောင့် ထည့်ပေးလိုက်သော ဆွမ်းကို လမ်းမှာ သွန်ပစ်လေသည်။ [ဤနေရာ၌
ဆွမ်းသွန်ပစ်ခဲ့ပုံ အပြစ်ကြီးကိုပါ သတိပြုပါ။]

အာဂန္တု အရှင်မြတ်လည်း ကျောင်းဘုန်းကြီး၏ စိတ်ဓာတ်ကို သိတော်မူ၍
စောစောကပင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လိုရာအရပ်သို့ ကြွနှင့်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်
ကျောင်းသို့ ရောက်၍ ရှာဖွေသောအခါ အာဂန္တုကိုယ်တော်ကို မတွေ့မှ နောင်တ
တဖန် ပူပန်မှု ကုက္ကုစုဖြင့် စိတ်ထဲ၌ ပူလောင်နေရကား စိတ်ရော ကိုယ်ပါ
သွေ့ ခြောက်လျက် မကြာမီ စုတေပြီးနောက် ငရဲသို့ ရောက်ရလေသည်။

ထိုငရဲမှ တက်ပြီးနောက် ဘီလူးဘဝ ၅၀၀၊ ခွေးဘဝ ၅၀၀ တို့၌ အစာ
ဝအောင် မရသည်သာ များလေ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် ကျင်လည်ခဲ့ရာ၊
ငါတို့ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ အိမ်ခြေတထောင်ရှိသော တံငါသည်ရွာဝယ်

တံငါသည်မ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေရလေသည်။ ထိုသူ ပဋိသန္ဓေ နေသည်ကစ၍ တံငါများ ငါးအရနည်းရုံသာမက တရွာလုံး မင်းဒဏ် ၇-ကြိမ် ခံရ၊ ၇-ကြိမ် မီးလောင်ခံရလေသည်။

ထို့နောက် စဉ်းစားတတ်သူ လူကြီးများက “ငါတို့ရွာ၌ ကံဆိုးသူရှိလိမ့်မည်၊ ရွာကို တဝက်စီ ခွဲကြစို့” ဟု ပြော၍ တဝက်စီ ခွဲကြရာ ထိုကံဝန်ပါသော ဘက်၌ ရှေးနည်းတူ ဆင်းရဲပြန်သဖြင့် ထပ်၍ ထပ်၍ ခွဲကြရာ၊ နောက်ဆုံး၌ ထိုကံဝန် ရှိသော မိဘတို့ တအိမ်သာ သီးခြား ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုသို့ သီးခြား ဖြစ်ရပြီးနောက် မိခင်မှာ ဆင်းရဲစွာ ဖွားမြင်ပြီးလျှင် သွားလာနိုင်သော အခါ ခွက်ကလေးကို ကလေးလက် အပ်၍ မိခင် ထွက်ပြေးလေသည်။ ကလေး ငယ်လည်း ထိုခွက်ကလေးဖြင့် တောင်းရမ်း စားသောက်၍ ၇-နှစ် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ အရှင်သာရိပုတြာ နှင့် တွေ့သဖြင့် ရှင်ပြု ပေးပြီး နောက် “လောသက တိဿ” မည်သော ရဟန်း ဖြစ်၍ တရားကို အားထုတ်စေရာ (ရှေး ရဟန်းဘဝ တုန်းက သီလ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည့် အတွက်) ရဟန္တာ ဖြစ်လေသတည်း။

ထိုသို့ ရဟန္တာ ဖြစ်သော်လည်း တနေ့မျှ ဆွမ်းဝအောင် မဘုဉ်းပေးရရှာ။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံမည့်နေ့၌ အရှင်သာရိပုတြာ ခေါ်၍ ဆွမ်းခံ အတူ သွားရာ အရှင် သာရိပုတြာ ပင် ဆွမ်းမရတော့ချေ။ ထို့နောက် ထို ရဟန်းကို ပြန်လွှတ်၍ တပါးတည်း ဆွမ်းခံမှ ဆွမ်းရလေသတည်း။ အရှင်သာရိပုတြာလည်း အိမ်တအိမ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် ထိုရဟန်းအတွက် အိမ်က လူများကို ထို ရဟန်းအထံသို့ ဆွမ်းပို့ လွှတ်လိုက်ရာ လွှတ်လိုက်သူများက သတိမေ့ပြီး လမ်းမှာ ချစားကြ လေသည်။ ထိုရဟန်းထံသို့ ဆွမ်းမရောက်ကြောင်း အရှင်သာရိပုတြာ ပြန်လာမှ သိရလေလျှင် ကောသလမင်းထံ စတုမဇ္ဇ ကို အလှူခံ၍ (သပိတ် လွှတ်ပေးလျှင် သပိတ်ပါ ကွယ်မည် စိုးသောကြောင့်) သပိတ်ကို အရှင်သာရိပုတြာ ကိုယ်တိုင် ကိုင်၍ ကျွေးမှ ထို စတုမဇ္ဇ ကို အဝ ဘုဉ်းပေး၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ဝတ္ထု ၌ ကဿပ ဘုရားရှင် သာသနာတော်က ပြုခဲ့သော မကောင်းမှု တို့ကြောင့် သူတယောက်တင်မက တရွာလုံး မကောင်းကျိုး ခံစားရပုံ၊ အရှင် သာရိပုတြာ သည် ပင် သူနှင့် တွဲ၍

ဆွမ်းခံဝင်ရာ ဆွမ်းမရပုံတို့မှာ တယောက်၏ မကောင်းမှုက အခြား သက်ဆိုင်သူများကိုလည်း ကံ အ ရှိန် ခတ်တတ်ကြောင်း ညွှန်ပြသည် သက်သေ သာဓက တို့ ပေတည်း။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ သံသရာ စခန်း၌ ဖြောင့်တန်းဖို့ အရေးကို မျှော်တေးမိသူ ဟူသမျှသည် ယခုဘဝ၌ တွေ့ရှိသူ လူယုတ်မာများကို ဆွေ မျိုး ဉာ တိ ပင် ဖြစ်နေသော်လည်း မကင်း စ ကောင်း ၍ မ ပစ် ပယ် နိုင် စေ ကာ မှ ထိုကဲ့သို့ လူ မျိုး ကို စိတ်အားဖြင့် ဝေးနိုင်သမျှ ဝေးအောင် ရှောင်မှသာ ဘဝအဆက်ဆက်၌ ထိုသူနှင့် ကင်းပြတ်၍ လွတ်လပ်သော သူတော်စင်များ ဖြစ်နိုင်ကြပေ လိမ့်မည်။

ဒဏ်ခံရတတ်ပုံ တချို့ အကုသိုလ်ကံများသည် ကံပြုသူက အစောင့်အရှောက် အနေအထိုင် ကောင်းလှ၍ ထိုသူကို တိုက်ရိုက် ထိခိုက်အောင် မတတ်နိုင်လျှင် ထိုသူနှင့် ဆက်သွယ်သော မိဘ၊ ဆရာ၊ သား၊ သမီး၊ ကျေးကျွန် နှင့် တပည့်၊ ဒကာ၊ ဒကာမ များ ကို ထိခိုက်စေတတ်၏။ ထိုကဲ့သို့ တစ် တယောက်ကို ထိခိုက်သွားလျှင် “ဒဏ်ခံသွားရှာသည်” ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြ၏။ ထိုသို့ သက်ဆိုင်သူက ဒဏ်ခံသွားသောအခါ အကုသိုလ်ကံရှင်မှာလည်း စိတ်ဒုက္ခ ရောက်ရသောကြောင့် တနည်းအားဖြင့် ကံ ပြု သူ ကို လည်း ညှဉ်း ဆဲ ပြီး ပင် ဖြစ်လေသည်။ [လင်္ကာ၌ “ဇနမ” ဟူသည် ဖြစ်ပုံတည်း။ ပါပ+ဂြဟ= မကောင်းသော ဂြိုဟ်၊ “ဂြိုဟ်စီး မကောင်း” ဟုလို။]

“အခံ ပုည၊ ရှိကြသူမှာ၊ ဇာတာ မူလ၊ ဇနမ၌၊ ပါပ ဂြဟ၊ စီးနင်း ကျလည်း၊ ကိုယ်မှတပါး၊ ခြွေရံများနှင့်၊ ကျွဲ နွား မျှသာ၊ ပျက်စီး ရာ၏၊ ကိုယ်မှာ ချမ်းမြေ့၊ ဘေး မတွေ့ဘူး” —မဃဒေဝ လင်္ကာ။

ကံချင်း တူလျက် မျက်နှာလိုက် လောက၌ အလွန် ဖြူစင်သော သူတော်ကောင်း တမျိုး၊ သူယုတ်မာ တမျိုးဟု ၂-မျိုး ခွဲရာ၏။ ထိုသူ ၂-မျိုးသည် သာမန် အကုသိုလ်ကံ တခုကို ကိုယ်စီကိုယ်၌ ပြုမိကြသော် လည်း သူတော်ကောင်း၌ ထိုကံအကျိုးပေးခွင့်မရ၊ များစွာသော ကောင်းမှုတို့က ထိုကံကို ဖုံးလွှမ်းလိုက်ကြ၏။ ယုတ်မာသူ၌ကား ထိုသို့ ကာကွယ်ဖို့ရန် အားကိုး လောက်သော ကုသိုလ်ကံ မရှိရကား ထိုအနည်းငယ်သော အကုသိုလ်ကံသည်ပင်

အထင်အရှား အကျိုးပေးနိုင်လေတော့သည်။ ဥပမာ—တညဉ့်သ၌ သဌေးသားသည် အိမ်တအိမ်မှ ကြက်ကို ခိုး၏။ ဘိန်းစားလည်း ကြက်တကောင် ခိုး၏။ ကြက်ရှင်က သိ၍ လိုက်ရှာသောအခါ ကြက်တကောင်ကို သဌေးသားအထံ၌ တွေ့၏။ သဌေးသားကို သူ့ခိုးဟု မစွပ်စွဲဝံ့သည့်ပြင် ချော့ချော့မော့မော့နှင့် တောင်းယူရ၏။ ဘိန်းစားကိုကား ဂါတ်တိုင်၍ ထောင်ချသကဲ့သို့တည်း။

ဥပမာ တနည်းသော်—ဆား တပိဿာကို ရောဝတီမြစ်ထဲ၌ ချသော် ရေ၏ အရသာ မပျက်သကဲ့သို့၊ ကုသိုလ်ကံ များစွာ ရှိသည့် အကုသိုလ်ကလေး အတွက် မကောင်းကျိုးအရသာ မပေါ်နိုင်တော့ပြီ။ ထိုဆားတပိဿာကို သောက်ရေအိုး တလုံးထဲ၌ ထည့်လိုက်လျှင် သောက်ရေတွေ အကုန်ပျက်တော့၏။ ထို့အတူ အနည်းငယ် ကုသိုလ် ရှိသည့် အထိုက်အလျောက် အကုသိုလ် ဖြစ်လျှင် ထိုရှိရင်း ကုသိုလ်ကလေးများ၏ သတ္တိပင် ပျက်ပြားတတ်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ကာမာဝစရ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံသည် “ မျက်နှာကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါ ” တတ်ရကား၊ များစွာသော ကုသိုလ်တွေကို အနည်းငယ်သော အကုသိုလ်က မနှောင့်ယှက် နိုင် ပါသော်လည်း အနည်းငယ် ကုသိုလ်ကို အနည်းငယ် အကုသိုလ်ကပင် နှောင့်ယှက်နိုင်သောကြောင့် သူတော်ကောင်း ဘက်တွင် ပါဝင်လက်စ ရှိသတို့သည် ကုသိုလ်အလွန်များအောင် ထူထောင်နိုင် ကြပါစေသား။

သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိ

ဆိုင်ရာ အကြောင်းများ၏ ပြည့်စုံမှုကို “ သမ္ပတ္တိ ” ဟု ခေါ်၏။ ဆိုင်ရာ အကြောင်းများ၏ ချို့ယွင်းမှုကို “ ဝိပတ္တိ ” ဟု ခေါ်၏။ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရှေး ရှေး ဘဝ ပေါင်း များစွာ က ပြုခဲ့သော ကံတို့သည် အလွန် များပြားရကား အကျိုးပေးရန် အခွင့် မသင့် ၍ အကျိုးမပေးရသေးသမျှ ခန္ဓာအစဉ်မှာ အမြဲပါရှိသောကြောင့် သမ္ပတ္တိဆိုက်နေသောအခါ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့် သာသလို၊ ဝိပတ္တိဆိုက်ရာ၌လည်း အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့် သာလေ့သည်။

သမ္ပတ္တိ ၄-ပါး

- ၁။ ဂတိသမ္ပတ္တိ ... ရရှိသော ဘဝက ကောင်းခြင်း။
- ၂။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ... ရုပ်အဆင်း လှပခြင်း။
- ၃။ ကာလသမ္ပတ္တိ ... အခါကာလ ကောင်းခြင်း။
- ၄။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ ... ဉာဏ် ဝီရိယ စသော ပယောဂ ရှိခြင်း။

ဝိပတ္တိ ၄-ပါး

- ၁။ ဂတိဝိပတ္တိ ... ရရှိသော ဘဝက မကောင်းခြင်း။
- ၂။ ဥပဓိဝိပတ္တိ ... ရုပ်အဆင်း မလှခြင်း။
- ၃။ ကာလဝိပတ္တိ ... အခါကာလ မကောင်းခြင်း။
- ၄။ ပယောဂဝိပတ္တိ ... ဉာဏ် ဝီရိယ စသော ပယောဂ မရှိခြင်း။

ဂတိသမ္ပတ္တိ ဖြစ်ပုံ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို “ဂတိသမ္ပတ္တိ” ဟု ခေါ်၏။ ထို ဂတိသမ္ပတ္တိ၌ ဖြစ်ရသောအခါ များစွာသော ကုသိုလ်ကံတို့သည် အကျိုးပေးခွင့် ရကြ၏။ လူ့ပြည်၌ ဒုက္ခရိုသေးသော်လည်း နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ဒုက္ခမရှိသလောက်နည်းပါး၏။ ကုသိုလ်ကံတို့ အခွင့်ရရှိ အကျိုးပေးနေသောကြောင့် အစားအသောက်၊ အနေအထိုင်၊ အတွေ့အကြုံ အာရုံတို့မှာလည်း အ ကောင်း အ မှန် ချည်း သာ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဂတိသမ္ပတ္တိဆိုက်နေသည့် အကုသိုလ်ကံတွေ ပါရှိသော်လည်း ထို အကုသိုလ် ကံများ အကျိုးပေးခွင့် များစွာ မရကြ။ လူ့ဘုံမှာ “ဒုက္ခမကင်း” ဟု ဆိုရ သော်လည်း အ ပါယ် ၄-ပါး နှင့် စာလျှင် များစွာ သက်သာပါသေး၏။ ကုသိုလ်ကံများက အထိုက်အလျောက် အ ကျိုး ပေး ခွင့် သာ သော ကြောင့် မကောင်းသော အာရုံမှ တိမ်းနိုင် ရှောင်နိုင်၍ ကောင်းသော အာရုံများကို တွေ့ကြုံနိုင်ကြပေသည်။

ဂတိဝိပတ္တိ ဖြစ်ပုံ အပါယ် ၄-ပါး ကို “ဂတိဝိပတ္တိ” ဟု ခေါ်၏။ ထို ဂတိ ဝိပတ္တိ၌ ဖြစ်ရသောအခါ အကုသိုလ်ကံများ အခွင့်သာ၏။ ငရဲကျရောက်သူ ပြိတ္တာဖြစ်သူတို့၌ အမြဲ ဒုက္ခရောက်၊ အမြဲ အနှိပ်စက်ခံ၊ အမြဲ ပူလောင်နေရသဖြင့် အကုသိုလ်ကံတွေ ဝိုင်း၍ အကျိုးပေးချင်တိုင်း ပေးဖို့

အခွင့်သာကြပုံမှာ ဆိုဖွယ်မရှိ။ အထိုက်အလျောက် သက်သာသေးရဲ့ဟု ဆိုရသော တိရစ္ဆာန်၌ပင် အစာငတ်ဖို့၊ ရေငတ်ဖို့၊ နေပူ မိုးရွာ လွန်စွာ ဆင်းရဲဖို့၊ တုတ် ဓား စသည်ဖြင့် အရိုက်အနှက် အသတ်အဖြတ် ခံရဖို့၊ တကောင်နှင့်တကောင် နှိပ်စက် သတ်ဖြတ် စားသောက်မှု ထိုဒုက္ခစုကို ခံဖို့ရန် အကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးပေးခွင့် သာ၏။ အလွန် သေးငယ်သော ပိုးမွှား တိရစ္ဆာန်ကလေးများ၌ကား သွားယင်း လာယင်း သူကနင်း ငါကနင်းနှင့် သေခြင်းဆိုးဖြင့် သေဖို့ရန် အကုသိုလ်ကံတွေ အလွန် အလွန် အခွင့်သာကြပေသည်။ ထို ဂတိဝိပတ္တိ ဆိုက်နေသောအခါ ရှေးရှေးဘဝက ကုသိုလ်ကံတွေ ပါရှိနေကြသော်လည်း ကယ်ဆယ်ဖို့ရန် အခွင့် မရတော့ချေ။

ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ဖြစ်ပုံ ဂတိသမ္ပတ္တိ ရောက် နေ သော် လည်း (အ ထူး အား ဖြင့် လူ့ဘုံမှာ) ရုပ်အဆင်းလှပခြင်း ဟူသော ဥပဓိသမ္ပတ္တိက အရေးကြီးနေပြန်၏။ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ဖြစ်လျှင် အမျိုးအဆွေ ပစ္စည်း ဥစ္စာက အောက်ကျနေသော်လည်း ပစ္စည်း ရှိ သူ အ မျိုး မြတ် သူ တို့ က ကြည်ဖြူကြ လေးမြတ်ကြသဖြင့် အထက်တန်းရောက်၍ ကုသိုလ် ကံ များ အ ခွင့် သာ ကြ ပေသည်။ တယောက်၏ ကုသိုလ်ကံ ဆက်သွယ်သတို့အား အကျိုး အာနိသင် ပေးနိုင်ပုံ၌ ပြခဲ့သော သာမာဒေဝီမှာ ဥပဓိသမ္ပတ္တိကြောင့် ဘုရင်၏ အကျွမ်း ဝင်သူ ဖြစ်ရ၏။ မကြာမီက မစွပ်ဆင်ပဆင်ကို ဒွေက်ဘုရင်က ကြည်ဖြူရခြင်း မှာလည်း မစွပ်ဆင်ပဆင်၏ ဥပဓိသမ္ပတ္တိကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလော။

လူ့ဘဝကို မဆိုထားဘိ၊ ဂတိဝိပတ္တိ ဆိုက်နေရသော တိရစ္ဆာန်၌ပင် ရုပ်အဆင်းလှ၍ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ဖြစ်နေလျှင် (ခွေးလှ၊ နွားလှ၊ မြင်းလှ စသည် ဖြစ်နေလျှင်) လူချမ်းသာတို့၏ လက်သပ် မွေးမြူခြင်းကို ခံရလျက် ကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးပေးခွင့် သာပြန်လေ၏။ ရုပ်အဆင်းလှမှု ဟူသော ဥပဓိသမ္ပတ္တိကား ဤမျှလောက်ပင် အကျိုးများပေသည်။

ဥပဓိဝိပတ္တိ ဂတိဝိပတ္တိ ဖြစ်နေသော တိရစ္ဆာန်တို့၌ ရုပ်အဆင်းမလှမှု ဟူသော ဥပဓိဝိပတ္တိကြောင့် ကုသိုလ်ကံ အခွင့်မရသည်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပြီ။ ဂတိသမ္ပတ္တိ ဖြစ်သော လူ့ဘုံမှာပင် ဥပဓိဝိပတ္တိ ဖြစ်နေလျှင် ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးကို ရသင့်သလောက်မရပဲ ရှိတတ်၏။ အမျိုးမြတ်ဥစ္စာရှင်ပင်

ဖြစ်သော်လည်း အမျိုးတူ ဥစ္စာတူတို့က မကြည်ဖြူနိုင်ကြ။ အလောင်းတော် ကုသမင်းကို ပဘာဝတီက တော်တော်နှင့် မကြည်ဖြူနိုင်ခြင်းမှာလည်း ထင်ရှားသော သက်သေ သာဓကကြီးပင်တည်း။ ထိုကဲ့သို့ ဥပဓိဝိပတ္တိ ဖြစ်နေသောအခါ အကုသိုလ်ကံတို့က စွမ်းနိုင်သမျှ အကျိုးပေးကြသောကြောင့် အလောင်းတော် ကုသမင်းမှာ အိုးတော်လုပ်ရ၊ ဖျာတော်ရက်ရ၊ ပဲ့တော်ချက်ရနှင့် သွက်သွက်လည်အောင် ဒုက္ခခံလိုက်ရပါသေးသည်။ သမီးခင်ပွန်း ၂-ယောက် ရုပ်အဆင်းချင်း ရှေ့သွား နောက်လိုက် မညီလျှင် ဥပဓိဝိပတ္တိ ဖြစ်နေသူကို အစေခံဟုပင် အထင်ခံရတတ်သေး၏။ ရုပ်အဆင်း မလှမှု ဟူသော ဥပဓိဝိပတ္တိကား ဤမျှလောက်ပင် ဆိုးရွားလှချေသည်။

ကာလသမ္ပတ္တိ မင်းကောင်း လူကောင်းတို့ အုပ်စိုးနေရာ အခါကို “ကာလသမ္ပတ္တိ” ဟု ခေါ်၏။ တိုင်းသူပြည်သား တို့ကို သာယာဝပြောအောင်၊ ပညာတတ်အောင်၊ ကျန်းမာအောင် အစရှိသည်ဖြင့် စီမံတတ်သော မင်းကောင်း ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့ လက်ထက်၌ ကုသိုလ်ကံများ အခွင့်သာ၏။ ထို ကုသိုလ်ကံ အခွင့်သာသဖြင့် ကောင်းသောအာရုံတို့ကို တွေ့ကြုံကြရ၏။ ပူပန် သောက ကင်း၍ ဆွေမျိုး ဉာတိ ရပ်ရှိ ရွာကုန် အလုံးစုံတို့ပင် ချမ်းသာကြ၏။ တက် ကပ် အခါလည်း ကာလသမ္ပတ္တိ ပင်တည်း။ ထိုကဲ့သို့ ကာလသမ္ပတ္တိ ကြုံကြိုက်သောအခါ ပြတ်သတ် ငတ်နေအောင် အကျိုးပေးမည့် အကုသိုလ်ကံ ပါရှိသော်လည်း အခွင့်မရသဖြင့် အကျိုးမပေးနိုင်။

ကာလဝိပတ္တိ မင်းဆိုး မင်းယုတ် ခေါင်းဆောင် အညံ့စားတို့ ရှေ့သွား ဦးဆောင် လုပ်လျက် စိုး အုပ် နေ ရာ အခါကို “ကာလဝိပတ္တိ” ဟု ခေါ်၏။ တိုင်းပြည်ပျက်သောအခါ မိမိတို့ တိုင်းပြည်ဝယ် စစ်ဖြစ်နေကြသော အခါများလည်း ကာလဝိပတ္တိ ပင်တည်း။ ထိုကဲ့သို့ ကာလဝိပတ္တိ ကြုံရသောအခါ၌ ရှေးက ပါလာခဲ့သော အကုသိုလ်ကံတို့ အခွင့်သာကြသည်။ လူအများပင် ဆင်းရဲ ပြတ်သတ် ငတ်မှုတ်ကြရ၏။ ကုသိုလ်ကံ ကြီးမားသူတို့ပင် ထို ကုသိုလ်ကံ အခွင့်မရပဲ ရှိသမျှ အကုသိုလ်ကံတို့၏ ဒဏ်ကို ခံကြရသောကြောင့် ပြေးရ လွှားရ၊ ပုန်းရ လျှိုးရ၊ စားချင်တာ မစားရ၊ ချစ်သူနှင့် ကွဲရ၊ တချို့ မသေလောက်သော ရောဂါကလေးအတွက် သင့်တော်သောဆေး၊ ကုပေးမည့် ဆရာ မရသောကြောင့် သေရသည့်တိုင်အောင် ဒုက္ခရောက်ရလေသည်။

ပယောဂသမ္ပတ္တိ သတိ၊ ဝီရိယ၊ ဉာဏ်ကို “ပယောဂ” ဟု ခေါ်၏။ ဉာဏ် ဆိုသော်လည်း အပြစ်ကင်းသော အရာ၌ ပါသော ပညာချည်းမက၊ အကုသိုလ်ဆိုင်ရာတွင် ပါသော ဝဉ္စနာပညာနှင့် အကြံကောင်းသော ဝိတက်များကိုလည်း ဉာဏ်ဟုပင် ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အရာရာတို့၌ သတိရှိခြင်း၊ လုံ့လ ဝီရိယကောင်း၍ သွက်သွက်လက်လက် ထထကြွကြွ ရှိခြင်း၊ လိမ္မာခြင်း၊ ပါးနပ်ခြင်း၊ သိတတ်ခြင်း၊ မမေ့မလျော့ခြင်း များသည် ပယောဂသမ္ပတ္တိချည်းပင်တည်း။ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ ပယောဂ သမ္ပတ္တိ အတွက် မထင်ရှားသော်လည်း ဤ လူ့ပြည်မှာ ပယောဂသမ္ပတ္တိ အကျိုး ထင်ရှား၏။ ယခု လူတို့၌ အကျိုးမပေးရလျှင် မနေနိုင်အောင် ကြီးကျယ်သော အကုသိုလ်ကံ ပါသူ နည်းပါးလှ၏။ အတော်အတန် ထက်သန်သော ကံများကား ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိ မရှိ လိုက်၍ အကျိုးပေး၏။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိနေပြန်လျှင်လည်း ထို ပယောဂသမ္ပတ္တိ၏ ထက် မထက် လိုက်၍ အကျိုးပေးကြရသည်။

အချုပ်ကား—ယခု လူတို့ ကောင်းကျိုးရဖို့ အရေး၌ ရှေးကံတခုကိုသာ အားမကိုးသင့်။ ယခုဘဝ ပြုအပ်သော ပယောဂကိုလည်း အားကိုးရမည်။ ပယောဂသမ္ပတ္တိသည် ရှေးကကုသိုလ်ကံကို အခွင့်သာအောင် ရေလာမြောင်းပေး ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် (ရုတ်တရက် ထိပေါက်ခြင်း၊ ရွှေအိုးတွေ့ခြင်း မျိုးမှ တပါး) ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်ကြောင့် ကောင်းကျိုးခံစားရရာ၌ တကျပ်သားလျှင် ရှေးကံ၏သတ္တိမှာ တမတ်သားလောက်သာ ပါဝင်၍ ယခုဘဝ သတိ ဝီရိယ ဉာဏ် ဟူသော ပယောဂသမ္ပတ္တိက သုံးမတ်သားလောက် ပါရှိနိုင်ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး နားလည်ကြပါကုန်။

ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့် အကုသိုလ်ကံများကို တားဆီးထားပုံ

အကုသိုလ်ကံများကို အလွန်ကြီးသောကံ၊ သိပ်မကြီးမားသောကံ ဟု ၂-မျိုး ခွဲခြားပါ။ အကျိုးမပေးရလျှင် မနေနိုင်လောက်အောင် ကြီးသောကံကို ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့် တားဆီးသော်လည်း လွတ်ခွင့်ရမည် မဟုတ်။ သို့သော် သက်သာအောင် တတ်နိုင်ပါ၏။ အဇာတသတ်မင်းသည် ခမည်းတော်ကို သတ်ခြင်း ဟူသော အလွန်ကြီးမားလှသည့် ပါဏာတိပါတကံကို ပြုမိ၏။ ထိုကံကြောင့် မုချ အဝီစိသို့ ကျတော့မည်သာ။ ပယောဂသမ္ပတ္တိက ဘယ်လောက်ပင် ကောင်းသော်လည်း လုံးဝ လွတ်လပ်ခွင့် မရနိုင်။ သို့သော် ခမည်းတော်မရှိသော

အခါကျမှ နောင်တရ၍ ဘုရားရှင်ကို အလွန် ကြည်ညိုသော ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့် အဝီစိငရဲ၌ မကျပဲ အဝီစိငရဲ၏ အခြံအရံဖြစ်သော ဥဿဒငရဲ၌ ကျသဖြင့် သက်သာခွင့် ရလေသည်။ ဤစကားဖြင့် အလွန်ကြီးမားသော အကုသိုလ်ကံများကိုပင် ပယောဂသမ္ပတ္တိက သက်သာအောင် တတ်နိုင်သေးသည် ဟု မှတ်ပါ။

ထိုမျှလောက် မကြီးမားသော အကုသိုလ်ကံများကိုကား လုံးဝ အကျိုးမပေးအောင် တားဆီးနိုင်သည်။ မိဘကို ဆဲရေးခြင်း၊ ဆရာသမားများကို အပြစ်ပြောခြင်း၊ လူကြီးများကို ဆဲရေးခြင်း၊ ဂုဏ်ရှိသူ သီလ သမာဓိ ကြီးမားသူတို့ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းတို့သည် အတော်အတန် ကြီးမားသော အကုသိုလ်ကံများပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် အပြစ်ကိုကြောက်၍ (သတိရ၍) ပြစ်မှားခံရသူ ရှိသေးလျှင် ထိုသူ ထံ သွား၍ ဖြစ်စေ၊ ထိုသူ မရှိလျှင် ထိုသူ၏ သင်းချိုင်းသို့ သွား၍ ဖြစ်စေ၊ ထိုကဲ့သို့ မသွားနိုင်ပါလျှင် မာန် မာနကို လျှော့၍ တကယ် စေတနာဖြင့် အဝေးမှ ဖြစ်စေ တောင်းပန် ဝန်ချလျှင် (ထို ဝန်ချမှု ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့်) ထို အကုသိုလ်ကံများ အကျိုးမပေးနိုင်တော့ချေ။

ထို့ အတူပင် အခြားသော အကုသိုလ်ကံကလေး များစွာလည်း ကုသိုလ်ကံအားကြီးလျှင် ပပျောက်ကြရသည်။ (ကံချင်းတူပါလျက် ပုဂ္ဂိုလ်မျက်နှာလှိုက်ပုံ အခန်း၌ ပြခဲ့သော ကြက်ခိုး ဥပမာ၊ ဆား ဥပမာများကို သတိပြုပါလေ။) ဘုရားပညတ်တော်ကိုကျူးလွန်၍ အာပတ်သင့်သော ရဟန်းမှာလည်း ဘုရားရှင် အမိန့်တော်အတိုင်း ကုစားလျှင် တချို့ အာပတ်၏ မကောင်းကျိုးများ ပြေပျောက်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အတော်အတန် ကြီးမားသော အကုသိုလ်များပင် ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့် တား ဆီး က အ ကျိုး မ ပေး တော့ ပဲ ပြေပျောက်ကြရလေသည်။

“ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လူမျိုးတွေ ” ဟု ခေါ်ရသော နိုင်ငံခြား ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့် သားတို့ သန္တာန်၌ ရှေးရှေးက ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံများ စီးပွားရေးတန်းမြင့်ပုံ ကေန် ပါရှိ၏။ သူတို့၏ သတိ၊ ဝီရိယ၊ အလိမ္မာဉာဏ် ထက်သန်ပုံမှာလည်း ချီးမွမ်းစရာပင်တည်း။ တယောက်၏ ကျန်းမာရေးကလေးကို မဆိုသားဘိ၊ တပြည်နှင့် တပြည် လာမည့်ဘေး တွေးကာ စစ်မက် အင်္ဂါတွေကို ဉာဏ်အမျိုးမျိုးဖြင့် စိတ်ကူးကြ၊ ဝီရိယ သန်သန်ဖြင့် မှန်မှန်ကြီး လုပ်ကိုင်နေကြ၏။ ထို အလုပ်များကို (ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဆိုသူတို့က အကုသိုလ်ဖြစ်သည် ဟု

နှာခေါင်းရှုံ့ကြသော်လည်း) လောကီ၌ ကြီးပွားကြောင်း ကျက်သရေမင်္ဂလာ တိုးကြောင်း လမ်းကောင်း မဟုတ်ဟုကား မည်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မျှ မငြင်း ပယ်နိုင်ကြပေ။

ဤ မြန်မာနိုင်ငံ လာ၍ စီးပွားရှာကြသော လူမျိုးခြားတို့လည်း အလွန် သတိကောင်းကြ၏။ လုံ့လ ဝီရိယမှာ ပြောစရာ မရှိ။ လိမ္မာပါးနပ်မှုကား မတူ နိုင်အောင်ပင်။ စီးပွားရှာ၍ ကောင်းမည့် အရပ်ဒေသကို (ပဋိရူပ ဒေသကို) ရှေးချယ်တတ်ခြင်းမှာလည်း ထိုသူတို့ အသိဉာဏ်ပင်တည်း။ ထိုမျှလောက် ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိနေရကား သူတို့သန္တာန်၌ ရှေးရှေး ဘဝက ပါလာသော ကုသိုလ်ကံတွေသည် အကျိုးပေးဖို့ ကေန အခွင့်ကြုံသောကြောင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံကြပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဆိုသူ မှန် မြန်မာတို့ တွင်လည်း သတိ၊ ဝီရိယနှင့် အသိ အလိမ္မာ၊ ပညာ၊ အဆင်အခြင်နှင့် အမြော် အမြင် ဟူသော ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိသူတို့မှာ ကြီးပွားကြသည်သာ။

ပယောဂသမ္ပတ္တိမကြောင့် ကျန်းမာပုံ ယခု လူတို့၌ ကျန်းမာဖို့ရာ ကုသိုလ်ကံနှင့် မကျန်းမာ ဖို့ရာ အကုသိုလ်ကံများလည်း ထိုက်တန်သလို ပါရှိကြ နေ၏။ အသွားအလာ၊ အစားအသောက်၊ အနေအထိုင် မှစ၍ အရာရာဝယ် မသင့်မတော်သည်ကို သတိထစား၍ ရှောင်ရှားခြင်း၊ မှန်မှန် အိပ်၊ မှန်မှန်စား၊ မှန်မှန်ရေချိုး၊ မှန်မှန်လမ်းလျှောက် စသည်ဖြင့် အချိန်မှန်မှန် ပြုဖို့ရန် မပျင်းမရိ လုံ့လ ရှိခြင်း၊ ဘယ်ဥတုမှာ ဘယ်အစာ သင့်၏၊ ဘယ်အချိန် ရေချိုးသင့်၏၊ ဘယ်ဆေးကို စားသင့်၏၊ တနေ့ တနေ့လျှင် အနည်းဆုံး ၆-နာရီ အိပ်သင့်၏၊ ကျန်းမာရေးကို မည်သို့ လေ့လာသင့်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် တတ်သိ နားလည်မှုသည် ကျန်းမာဖို့ရန် လမ်းမှန်သော ပယောဂသမ္ပတ္တိ များတည်း။ ဤ ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိသူတို့၌ ကျန်းမာဖို့ရန် ပါလာသော ကံလည်း အခွင့်သာ လေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပယောဂသမ္ပတ္တိသည် ကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးဖို့ရန် အချုပ် အခြာ ဖြစ်ပေရကား ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိသူသည် ပညာလည်း တတ်နိုင်၏၊ အိမ်ထောင် ဘက် ကောင်း လည်း ရနိုင်၏၊ မိတ်ဆွေ ကောင်း လည်း ရနိုင်၏၊ ဆရာကောင်းလည်း တွေ့နိုင်၏၊ ပညာ ဥစ္စာ ရာထူး ဂုဏ်သိန် စည်းစိမ်များလည်း တိုးတက်နိုင်၏။ နောက်နောက်ဘဝတို့၌ နိဗ္ဗာန်ရသည့်တိုင်အောင် တန်းမြင်ဖို့ရန်

ယခုဘဝကပင် အခြေခံ ပါရမီများကိုလည်း ရနိုင်၏။ ထို ပယောဂသမ္ပတ္တိတွင် အရာရာ၌ တတ်သိ နားလည်မှု ဥာဏ်သည် ပထမ အရေးကြီး၏။ ထို့နောက် အရာရာ၌ သတိထားဖို့ အရေးကြီး၏။ ထို့နောက် ပေါ်ပေါက်လာသော ကိစ္စ၌ မပျင်းမရိ လုံ့လရှိဖို့ အရေးကြီးသည်။

ပယောဂဝိပတ္တိ ဉာဏ် ပညာ ကင်း၍ ဖျင်း အ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊ သတိ ကင်းပေါ့ မေ့လျော့မှု၊ ဝီရိယ ကင်း၍ ပျင်းရိမှု များသည် ပယောဂ ဝိပတ္တိ ချည်းတည်း။ ထို့ပြင် တယောက်အပေါ်တယောက် ဣဿာ မစ္ဆရိယ အားကြီးမှု၊ အရာရာ၌ စိတ်တိုလျက် ဒေါသကြီးမှု၊ မာန် မာနကြီးမှုများလည်း ကြီးပွားရေး စီးပွားရေးကို နှောင့်ယှက်တတ်သဖြင့် ပယောဂဝိပတ္တိ များပင် ဖြစ်သည်။ ယခု လူတို့ သန္တာန်၌ အကျိုးမပေးရလျှင် မနေနိုင်လောက်အောင် ကြီးသော အကုသိုလ်ကံများသည် အကျိုးပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ ထို အကုသိုလ်ကံ ကြီးများ လူတိုင်းမှာ ရှိတော့မည် မဟုတ်။ သို့သော် ပယောဂဝိပတ္တိ ဖြစ်နေလျှင် မကောင်းကျိုး ပေးမည့် အကုသိုလ်ကလေး များကား ကိုယ်စီကိုယ်၌ ပါရှိ ကြသည်။

ဥပမာ—အမျိုးကောင်း သား သမီးများ ပီပီ ပညာတတ်အောင် သင်ခြင်း၊ ဥစ္စာကို တရားနည်းလမ်းအတိုင်း ရအောင် ရှာဖွေခြင်း၊ ကံ ၅-ပါးကို မကျူး လွန်ခြင်း စသည်ဖြင့် အပြစ်ကင်းအောင်နေသူတို့၌ အကုသိုလ်ကံပါရှိသော်လည်း ထို အကုသိုလ်ကံက အကျိုးပေးခွင့် မရတော့ချေ။ ငယ်ရွယ်စဉ်က ပညာကိုလည်း မသင်၊ ဥစ္စာရှာချိန်၌လည်း မတရား ရှာဖွေ၏။ သို့မဟုတ် လုံးလုံးမရှာပဲ နေ၏။ ကံ ၅-ပါး ကိုလည်း အခွင့်သင့်သလို ကျူးလွန်၏။ ထိုသူ၌ ပယောဂဝိပတ္တိ ဆိုက်နေရကား တနေ့နေ့မှာ အကုသိုလ်ကံများ ကော်မုချ အကျိုးပေးခွင့် ရကြ ပေတော့မည်။

အချုပ်ကား—အလွန် ကြီးကျယ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ များမှတစ်ပါး များစွာသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးပေးခွင့်ရမှု-မရမှုမှာ ပယောဂ အပေါ်၌ အခြေစိုက်လျက် ရှိရကား ပယောဂသမ္ပတ္တိ အမြဲ ရှိနေသူများ၌ (ကံဇာတာ နိမ့်ခိုက်ပင် ဖြစ်စေကာမူ) အကုသိုလ်ကံ အခွင့်မရ၍ ကုသိုလ်ကံ တွေသာ အခွင့်ရကြပေသည်။ ပယောဂ ဝိပတ္တိ ရှိ နေ သူ ၌ ကား (ကံဇာတာ မြင့်တန်း၌ “ခွေးရှူးကောင်းစား တမုန်းတည့်” ဆိုသလို ကောင်းစားနေစေ

ကာမ) တနေ့နေ့မှာ အကုသိုလ်အခွင့်သာ၍ ချူနာပါတေးဘဝသို့ နိမ့်ကျရမည် သာတည်း။ ဤ အရာဝယ် ပယောဂဝိပတ္တိ ဖြစ်သည့်အတွက် အကုသိုလ်ကံ အခွင့်ရ၍ ပျက်စီးသူတွေကို မိမိတို့ ရပ်ရွာ၏ အနီးအပါးမှာပင် ပုံပြင်ဝတ္ထုပမာ တွေ့နိုင်ပါသည်။

ပြုပြင်၍ ၇-မရ ပြခဲ့သော ဝိပတ္တိများ ဆိုက်ရောက်နေသူတို့မှာ ပြုပြင်၍ ရနိုင်သော အချက်လည်းရှိ၊ မရနိုင်သော အချက်လည်းရှိသည်။ ရပြီးသော ဂတိဘဝကို ပြုပြင်၍ မရတော့ပြီ။ သို့သော် မိမိဖွားမြင်ရာ ဒေသက အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်၍ ညံ့ဖျင်းလှလျှင် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး ကောင်းသဖြင့် ပဋိရူပ ခေါ်သော ဒေသကောင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းသောအားဖြင့် ပြုပြင်နိုင်သေး၏။ နိုင်ငံခြားသားတို့ မြန်မာပြည်လာ၍ စီးပွားရှာပုံ၊ ရှေးခေတ် အထက် အညာသားများ အောက်ပြည်သို့ ဆင်း၍ စီးပွားရှာကြပုံ၊ ပညာ ကောင်းသော ကျောင်းသို့ သွား၍ ပညာသင်ကြပုံမျိုးတည်း။ ထိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ သင့်သော်လည်း မိမိမှာ လူစွမ်းလူစ အရည်အချင်း ရှိမှ သင့်လျော်၏။ အရည် အချင်း ရှိသူများအတွက် “တရွာမပြောင်း သူကောင်းမဖြစ်” ဟု ဆိုကြသည်။ အရည်အချင်းမရှိသူတို့ တရွာပြောင်းလျှင်ကား “တရွာပြောင်းခါမှ သူကောင်း ကျန်စော်နံ့ရသည်” ဟု လည်းကောင်း၊ “ထိုင်နေ အကောင်းသား၊ ထသွားမှ ကျိုးမှန်းသိ” ဟု လည်းကောင်း ဆိုကြသည်။

ရုပ်အဆင်း ဥပဓိလည်း များများကြီး ပြုပြင်၍ မရပြီ။ သို့သော် “လူအဝတ် တောင်းအကုပ်” ဟု ပြောစမှတ် ပြုသည့်အတိုင်း ဝတ်စားဆင်ယင် ပြုပြင်တတ် လျှင်ကား နဂို ဥပဓိ ညံ့သော်လည်း ကြည့်သာပါသေး၏။ တောသူတောသား နှင့် မြို့သူမြို့သား တို့ ကွာခြားပုံကို သတိပြုပါ။ ထို့ပြင် ဖွားမြင်ခါစ လသား အရွယ် သူငယ်များ၏ လက် ခြေ အင်္ဂါတို့ အချိုးကျအောင် ဥပဓိကို ပြင်နိုင် သေး၏။ ယခုကာလ၌ မိခင်တို့က ပြုပြင်၍ မပေးကြသောကြောင့် တဘက်သတ် အိပ်လေ့ရှိသော ကလေးတို့၌ ဦးခေါင်း မ တဲ့ပဲ စောင်းရွဲ နေတတ်ကြ၏။ မွေးဖွားပြီးစ ကလေး ခါးကုန်းလျှင် ကျောအောက်၌ ပျဉ်ပြားခံပေးကာ ပြုပြင် နိုင်ပါလျက်နှင့် ပြုပြင်၍ မပေးကြ။ အထက်ပိုင်း လေး၍ ခြေသလုံး ပေါင်ရိုးတို့ မတောင့်တင်းသေးမီ “ရပ် နိုင် ပေ့....ရပ် နိုင် ပေ့” ဟု အရပ် သင်ပေးကြသဖြင့် ကလေးများ ခြေခွင်နေတတ်ကြသည်။

လက် ၂-ဘက်ဖြင့် ချိုင်းအောက်ကို ပွေ့ယူ မြှောက်ချီကြသောကြောင့် ရင်ဘတ်သေးလျက် ပ ခုံး ၂-ဘက်လည်း သေးနေတတ်၏။ ပက်လက် ယူ၍ ချီသောအခါ တင်ပါး အထက် ခါးပေါ်မှ ကိုင်ယူ၍ ချီကြသောကြောင့် တင်ပါးကော့၍ နေတတ်၏။ နုနယ်သော လက် ခြေအင်္ဂါ နှာခေါင်း များကို နဂိုက မလှသော်လည်း ပြုပြင်ပေးလျှင် အထိုက်အလျောက် ဖြောင့်စင်း လှပ နိုင်လျက် ပြုပြင်၍ မပေးကြ။ သင့်မြတ်သော အစာ နို့ရည်များကို တိုက်ကျွေး ဖို့ရန် နားမလည်၍ ရောဂါထူပြောလျက် ကလေးများ ရုပ်အဆင်း ပျက်ကြရ၏။ ဤအချက်များသည် မိဘ ဆွေမျိုးတို့၏ ပယောဂသမ္ပတ္တိ မရှိမှုကြောင့် ကလေး၌ အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့် သာခြင်း ဖြစ်ရကား ထိုကဲ့သို့ မဖြစ်ရအောင် မိဘ လုပ်သူများက (နားလည်မှုဥာဏ်၊ မပျင်းမရှိမှု) ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့် ပြုပြင်၍ ပေးထိုက်လှပေသည်။

ကာလသမ္ပတ္တိ ဖြစ်အောင်ကား ‘ခေါင်းဆောင်၊ မင်း’ စသည့် ပြုပြင်မှု ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် မိမိတယောက်တည်း ပြုပြင်လို့ မရနိုင်။ သို့သော် အင်မတန် ဆိုးရွား၍ တကမ္ဘာလုံး ပျက်ပြားနေသောအခါ မဟုတ်လျှင် မင်းကောင်း၊ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့ ရှိရာ အရပ် သို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်၏။ ရပ်ရွာလူကြီး၊ ဆရာသမား၊ ဘုန်းတော်ကြီးတို့ကမူ မိမိတို့ရပ်ရွာနယ်ပယ်၌ အထိုက်အလျောက် ကာလသမ္ပတ္တိဖြစ်အောင် ပြုပြင်နိုင်ကြပါသည်။ ဤ စကားစဉ် အရ ဂတိ၊ ဥပဓိ၊ ကာလ တို့ကို အကုန် မပြင်နိုင်သော်လည်း တတ်သိ နားလည်လျှင် အထိုက် အလျောက် ပြုပြင်နိုင်သည်ဟု သိသာပြီ။

ပယောဂကိုကား ပြုပြင်လို့ ရလွယ်၏။ သတိ မေ့တတ်လျှင် ကြီးစား၍ သတိ ထားက သတိကောင်းသူ ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ နဂိုက ဝီရိယညံ့ဖျင်းလျှင် “ငါမပျင်းဘူး” ဟု ပြုပြင်ကာ ဝီရိယကောင်းသူ ဖြစ်နိုင်၏။ ဒေါသကြီးလျှင် ဒေါသမဖြစ်အောင် စိတ်ပါလက်ပါ စောင့်စည်းသွားပါက အလွန် အေးမြသူ ဖြစ်နိုင်၏။ မာနကြီးလျှင် မာနကို ပြုပြင်နိုင်၏။ အသိ အလိမ္မာ ဥာဏ် ပညာ မရှိလျှင် တတ်သိ နားလည်သူတို့၏ စကားကို နားထောင်၍ ယခု ပြုပြင်လျှင် ယခု အလိမ္မာ တိုး၏။ အတော်ကြာလျှင် တဘဝပြောင်းသလို အသိအလိမ္မာတော့ တိုးလာ၏။ (စာကျက်၍ မရသဖြင့် သတိမကောင်းသူဟု ဆိုကြသော်လည်း၊ ယခုကာလ ဥာဏ်မကောင်းဟု ဆိုကြသော်လည်း) အလိမ္မာနည်း မှာ အရ

မကျက်ပဲ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဤ အလိမ္မာကို ပြင်ပြင်လေ့ရှိသူသည် ယခုဘဝသာ လိမ္မာမည် မဟုတ်။ နောင် သံ သ ရာ လည်း အလိမ္မာ ဓာတ် လိုက် ပါ လျက် တသံသရာလုံး အလိမ္မာတုံး ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

“မကောင်းလည်းကံ၊ ကောင်းလည်းကံဟု၊
ကံကိုချည်းသာ၊ မကိုးရာဘူး။”

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဟိန္ဒူဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊ မဟာမေဒင်ဘာသာ ဟု ဘာသာကြီး ၄-မျိုး ရှိ၏။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ မဟာမေဒင်ဘာသာ တို့၌ သတ္တဝါတို့၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးများကို ထာဝရဘုရား စသူတို့က ဖန်ဆင်းပေးသည်ဟု ဖန်ဆင်းပေးသူကို စွဲလမ်းကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့က “ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ရှေးကပြုခဲ့သော ကံက စီမံ၏” ဟု ရှေးကံကို စွဲလမ်း၏။ ဖန်ဆင်းသူကို စွဲလမ်းမှု၏ မှားပုံမှာ ဤကျမ်းစာ ရှုသတိရိပ်မိလောက်ပြီဖြစ်၍ မရေးတော့ပြီ။ အရာရာ ကံကိုချည်း စွဲလမ်းသူများလည်း “ပုဗ္ဗေကတ ဟေတုဒိဋ္ဌိ” ခေါ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတမျိုးမှ မလွတ်ကင်းပဲ ရှိကြလေသည်။ ထိုဒိဋ္ဌိ၏ ယူမှားပုံကား.... “ယခု မျက်မြင် သတ္တဝါတွေသည် ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော အကြင် အကျိုးကို ခံစားရ၏။ ထို အကျိုးအားလုံးသည် ရှေးက ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ချည်းသာ ဖြစ်၏” ဤသို့ စသည် ဖြင့် ယူလေသည်။

မိစ္ဆာအယူကို စဉ်းစားလျှင် ယခုအခါ “မကောင်းလည်းကံ၊ ကောင်းလည်းကံ” ဟု ကံတခုကိုသာ စွဲလမ်းကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့လည်း ထိုပုဗ္ဗေကတ ဟေတုဒိဋ္ဌိမှ မလွတ်သည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့၌ ပြုခဲ့ပြီးသော သမ္ပတ္တိ ၄-ပါး ဝိပတ္တိ ၄-ပါး တို့ကို စဉ်းစားပြီးလျှင် ငါတို့သန္တာန်၌ အကျိုးမပေးရသေးသော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံများ အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါနေသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ထိုကံတွင် အကုသိုလ်ကံတို့သည် ဝိပတ္တိ အမျိုးမျိုး ဆိုက်နေရာ အခါမှသာ အကျိုးပေးခွင့် ရကြ၏။ ကုသိုလ်ကံတို့လည်း သမ္ပတ္တိ အမျိုးမျိုး ရှိမှသာ အကျိုးပေးခွင့် သာကြပေသည်-ဟု ယုံကြည်ကြပါကုန်။

ဆက်ဦးအံ့ - အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးဖို့ရာ (ကံဇာတာညံ့ခိုက်) ကြံသော်လည်း သတိ ဝီရိယ ဥာဏ် ဟူသော ပယောဂသမ္ပတ္တိ ရှိသူမှာ အကုသိုလ်များ မကောင်းကျိုး မပေးပဲ ရှောင်လွှဲရမည် သာတည်း။ အကယ်၍ ယခုဘဝ၌

သူတော်ကောင်းတရား ပါရမီများကို ကြီးကြီးစားစား ထူထောင်လိုက်ပါလျှင် နောက်နောင်သံသရာဝယ် ကောင်းမြတ်သော ဂတိကို ကော်ရမည် သာတည်း။ ထိုသို့ ဂတိသမ္ပတ္တိ စသည်နှင့် အဆင့်ဆင့် ကြုံနေပါမူ ရှေးရှေးက ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကံတို့သည် နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင်ပင် အကျိုးပေးခွင့် မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် မိမိ မမြင်နိုင်သော ရှေးကံကို တွေးကြံ ကြောက်မနေပဲ ယခုဘဝ၌ လည်း စီးပွားရေး တန်းမြင့်၍ နောင် သံသရာ၌လည်း အဆင့်ဆင့် မြင့်မြတ် လေအောင် ယခု လက်ငင်း ပြုပြင်၍ ရကောင်းသော ပယောဂ သမ္ပတ္တိ ကိုသာ ထူးထူးခြားခြား ကြီးစား၍ ပြုပြင်ကြပါကုန်။

တူသော အကျိုး ပေးတတ်ပုံ
 ကုသိုလ်ကံဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံဖြစ်စေ တူသောအကျိုးကို ပေးတတ်၏။ သူတပါးကို သတ်သော ပါဏာတိပါတ ကြောင့် ဖြစ်ရာဘဝ၌ အသတ် ခံရတတ်၏။ ရောဂါများ တတ်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရတနာ့ဂုဏ်ရည် ၅-ပါး သီလနှင့် ကံ ကံ၏အကျိုး အဖွင့်၌ ပြခဲ့၏။

ဒါန၏
 တူသော အကျိုး
 စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းသောအခါ အလှူခံကို စားစေချင်၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေစေချင်သော စေတနာသည် ဒါနတည်း။ ထို ဒါနကြောင့် ဖြစ်လေရာဘဝ၌ စားရ ဝတ်ရ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေထိုင်ရလောက်အောင် စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသော ဓနရှင်များ ဖြစ်လာရပေသည်။ သို့သော် လှူဒါန်းပေးကမ်းသည့် အခါတုန်းက အပရစေတနာ ချို့ တဲ့လျှင် (လှူပြီးနောက် နှမြောသလိုဖြစ်ကာ စိတ်မချမ်းသာ လျှင်) ထိုဒါနကြောင့် ရရှိသော စည်းစိမ်ကို ခံစားလိုစိတ် မရှိပဲ ဓနရှင် ဖြစ်ပါလျက် လူဆင်းရဲများကဲ့သို့ နှံ့နှံ့ချာချာနှင့် နေရတတ်လေသည်။

သဋ္ဌေး တဦး
 ဖြစ်စေ
 ငါတို့ ဘုရား မပွင့်မီ သာသနာပ ကာလ၌ သူကြွယ်တယောက် သည် အိမ်ပေါက်၌ ဆွမ်း ရပ်တော် မူ လာ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်အား “ဆွမ်းလောင်းကြပါ” ဟု ပြောဆို၍ ကိစ္စ တခု အတွက် နေရာမှ ထသွားပြီးနောက် “ဆွမ်းလောင်း ခိုင်းမိတာ မှားပေါ့၊ ထိုထမင်းများကို အခိုင်းအစေများ စားတာကပင် ကောင်းသေးရဲ့” ဟု တွေးကာ နှလုံး မသာမယာနှင့် အပရစေတနာ ချို့ မိလေသည်။

အကျိုးပေးပုံ ထိုဆွမ်းလှူခိုင်းခဲ့သော ကုသိုလ်ကြောင့် ငါတို့ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ သဌေးဖြစ်လာ၏။ သို့ရာတွင် အပရစေတနာ ချို့တဲ့မှုကြောင့် သဌေးနှင့် တူအောင် နေချင်စိတ် မရှိ။ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့် ယက်သော အဝတ်ကြမ်းကို ၃-စပ်လောက် ဆက်စပ်ပြီး ဝတ်လေ့ ရှိ၏။ ဆန်ကဲ့ ထမင်း ပုန်းရည်ဟင်းကို စားသောက်လေ့ ရှိ၏။ ဤသို့ အနံ့အမ့ လူဆင်းရဲ အနေမျိုး နေကာ မကြာခင် အသက်ဆုံး၍ စည်းစိမ် အားလုံး မင်းဘဏ္ဍာ ဖြစ်ရ လေသည်။

ဝတ္ထုမှတ်ချက် ဤဝတ္ထုကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားသင့်၏။ ယခုအခါ မိမိနှင့် ထိုက်တန်သော အဝတ်အစားကို ဝတ်ချင် စားချင်စိတ် မရှိသူ၊ မိမိနှင့် တန်အောင် နေထိုင်ချင်စိတ် မရှိသူများကို တွေ့မြင်ကြရ၏။ ထိုသူ များသည် တရားသဘော သက်ဝင်ကာ ဝတ်မည့် စားမည့်အတွက် လှူမယ်၊ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းမယ် ဆိုလျှင် သူတော်ကောင်း သဘောဖြစ်၍ အပြစ် မတင်သာချေ။ ထိုစိတ်မျိုး မဟုတ်ပဲ နှမြော ကုပ်ကပ်သည့် အတွက် မစားရက် မဝတ်ရက်လျှင် သဌေးကြီး ဝဋ်ပါသကဲ့သို့ ဝဋ်ပါသူ-ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

အကောင်းဆုံး အရပ်ရပ်ကို ကောက်ချက်ချလိုက်လျှင် ထိုက်တန်အောင်လည်း ဝတ်လို့ စားလို့ မိမိ၏ကလေးများအတွက်လည်း အမေ့အနှစ် ထားလို့၊ ထိုက်တန်အောင်လည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းလို့ နေထိုင်ကြမှသာ ပစ္စည်း ဥစ္စာနှင့် ဆိုင်ရာဝယ် လောက သံသရာ ၂-ဖြာလုံး အကျိုးရှိအောင်နေတတ်သူဟု ဆိုရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ဒီပဲရင်း ဆရာတော် ဘုရား ကြီးသည် “စားလဲ စားကြပါ။ မသေခင် စားဖို့နဲ့ အမေ့အနှစ် ပေးဖို့လဲ ထားကြပါ။ နောင် သံသရာအတွက် ကုသိုလ် ပဒေသာပင် ကိုလဲ စိုက်ပျိုးကြပါ” ဟူသော တိုက်တွန်းချက်ဖြင့် အောက်ပါ လင်္ကာကို မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

“ စားသမျှ မစင်၊ ထားသမျှ မသေခင်၊
 ပြုသမျှ ကုသိုလ်အပင်၊ ယခုကာလ ဘဝကောင်းတွင်၊
 စားလဲစား၊ ထားလဲထား၊ ပြုလဲပြုကြမှ တော်မည်ထင်။”

သီလ၏
တူသော အကျိုး

အမှန် စောင့်ထိန်းရမည့် ဥပုသ် သီလနှင့် ၅-ပါး သီလသည် စောင့်ထိန်းသောအခါ သတ္တဝါတို့ကိုလည်းချမ်းသာစေ၏။ ကိုယ်တိုင်လည်း အလုပ် ဗျာပါရ ကင်း၍ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ဖြင့် စောင့်ထိန်းရ၏။ ထို့ကြောင့် သီလ အကျိုးပေးသောအခါ (ပစ္စည်း ဥစ္စာ မပေါစေကာမူ) အနာကင်း၍ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ အေးအေး သက်သာ နေရအောင် အကျိုးပေး၏။ ထို့ကြောင့် ပင် “ဒါနတော ဘောဂဝါ၊ သီလတော သုခိတော” ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။ [ဒါနတော- ဒါနကြောင့်၊ ဘောဂဝါ-စည်းစိမ် ကြွယ်ပြော ဥစ္စာ ပေါသု ဖြစ်ရ၏။ သီလတော-သီလကြောင့်၊ သုခိတော-ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာသု ဖြစ်ရ၏။]

ဘာဝနာ၏
တူသော အကျိုး

ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ စီးဖြန်းလိုသူ ကား ပင်ကိုယ်ကပင် လူသူ မခို မြိုင်ညှိစိမ်းစမ်း ရင်လမ်း၌ အေးချမ်း သာယာစွာ တကိုယ်တည်း နေ၍ စီးဖြန်းရသည်။ စီးဖြန်းသောအခါ ၌လည်း စျာန်ရအောင် အားထုတ်လျှင် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို အစွမ်းကုန် အပြစ်မြင်နိုင်မှ စျာန်ရ၏။ မဂ်ဖိုလ်ရအောင် အားထုတ်လျှင် ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ တသံသရာလုံး ပြီးငွေ့နိုင်မှ မဂ်ဖိုလ်ရသည်။

“မာတင်္ဂကြီး၊ တောခိုမှီးသို့၊ ကိုယ်တည်း အောင်းခို၊ ဗြဟ္မစိုရ်ဖြင့်၊ အလိုတော် ပြည့်၊ ပြည့် အောင်ဖြည့် ပိမ့်၊ ငါ၏ နောက်တော်၊ တယောက်သော်မျှ၊ မခေါ် အပို၊ ဖော် မလိုသည်၊ ရွှေကိုယ် သက်သက် ရှင်းရှင်းတည်း။”

ဟူသော မဃဒေဝ လင်္ကာနှင့် အညီ တကိုယ်တည်း အားထုတ်ရသော ဘာဝနာအလုပ် ၂-မျိုးတွင်လည်း စျာန်ကိုရ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သောအခါ ကြင်ရာတော်ဒေဝီ မဟေသီဗြဟ္မာမ-ဟု မရှာရတော့ပဲ တကိုယ်တည်း အေးချမ်း စွာဖြင့် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ပွားများ၍ ခမ်းနားသော ဘုံဗိမာန်တွင် ယောဂီ ကိုယ်တော်ကြီး အသွင် အင်မတန် သိက္ခာဖြင့် တည်ငြိမ်စွာ နေထိုင် ကြရပေသည်။ မဂ်ဖိုလ်ပေါက်သူ ဖြစ်လျှင်ကား ပင်ကိုယ်က ရုပ် နာမ် အားလုံးကို အမှန်းကြီး မှန်း၍ အငြီးငွေ့ကြီး ပြီးငွေ့ခဲ့သည့် အားလျော်စွာ နိဗ္ဗာန်ရောက် သောအခါ ဘုံဗိမာန် ဟူသော ရုပ်တရားကို မဆိုထားဘိ၊ ကိုယ်ရုပ် ကိုယ်နာမ်ပါ

မကြွင်းကျန်တော့ပဲ ရုပ်နာမ်နှင့် မစပ်သော ဓာတ်တမျိုး အဖြစ်ဖြင့်သာ တည်ရှိ ပေတော့သည်။

ဤသို့လျှင် ဒါန သီလ ဘာဝနာ စသော ကုသိုလ်အားလုံးပင် အကြောင်းနှင့် တူသော အကျိုးကို ဆောင်သောကြောင့် သံသရာ နောင်ရေးကို မျှော်တွေးမိ သူတိုင်း မိမိကိုယ်ကို မိမိ ချစ်ခင်ကာ နိဗ္ဗာန်အထိ သံသရာလမ်း ကောင်းဖို့ရန် မကောင်းသော စိတ်ထားများကို ပယ်ရှား၍ ကောင်း သော ကံ ကို ချည်း ကြီးစားသင့်ကြသည်။

“အကုသလ၊ ကုသလ၏၊ ကမ္မသကာ၊ လက္ခဏာကို၊ မြဲစွာဝမ်းတွင်း၊ နှလုံးသွင်းလော၊ မပျင်းကုသိုလ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား၊ ကိုယ့်ကိုချစ်သူ၊ မည်သောဟူ၏၊ အယူမယွင်း၊ ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်၊ ကံရင်းမူလ၊ ဝီရိယနှင့်၊ ဉာဏ ထောက်ကူ၊ ထိုသည့် သူမှ၊ လူတောင် လူလွန်၊ လွှား တံခွန်သို့၊ လူမှန်တယောက်၊ တစ် ခေါ်လောက်အောင်၊ ခါရောက် ချိန်ဆုံး၊ တုမဲ့နှုန်း၍၊ ရွှေ ဘုန်း မော် ရ မည် ကို ကား။”

—မဿဒေဝ လင်္ကာ။

နိဂုံး

ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် ကံနှင့် ကံ၏ သတ္တိ၊ ကံ၏ အကျိုးပေးပုံများ ပြီးဆုံးပြီ။ ဤသို့ ကံနှင့်စပ်၍ အရပ်ရပ် မှတ်ဖွယ်များကို ရေးသားရကြောင်း ကောင်းမှုပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ကြောင့် ဤကျမ်းကို ရှုသူတိုင်း ကမ္မဿကတာဉာဏ် ရင့်သန်၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစစ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြပါစေ။ ငါနှင့်တကွ ငါ၏ အတွင်းလူ ဟူသမျှလည်း ဖြစ်လေရာ ဘဝတို့၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစစ်ချည်း ဖြစ်ကာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကိုသာ ကြီးစားကြပါစေ။

ကံ နှင့် စပ် ရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ကောင်း စွာ ခွဲ ခြမ်း၊ ရေးသည့်စွမ်းကြောင့်၊ ဤကျမ်းရှုကြ၊ ဟူသမျှတို့၊ ကမ္မဿကတာ၊ ဉာဏ်ရင့်စွာဖြင့်၊ သမ္မာယူစစ်၊ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ငါ့အ နေ သော်၊ အခြေခိုင်မြဲ၊ သမ္မာစွဲ၍၊ မ ကဲ့ အ သင်း၊ ငါ့အ ရင်း လည်း၊ မ ယွင်း ငါ့ တူ၊ သမ္မာ ယူ သည်၊ နိဗ္ဗူ ထုတ် ချောက် ရောက်ရန်သော်။

ကံနှင့် စပ်၍ အရပ်ရပ် မှတ်ဖွယ် ပြီးပြီ။

